

Пријављивање тровања

Уколико пронађете сумњиви мамац или затровани леш:

1. Не дирајте!

Никада немојте да дирате мамац или угинулу животињу, држите децу и домаће животиње даље од њих. Не оштеђујте трагове на месту налаза: не померајте ништа и не ходајте околу уколико није неопходно.

2. Забележите!

Фотографишите или снимите детаље или целу ситуацију, уколико је могуће.

3. Позовите полицију (192)!

Пријавите налаз полицији и инсистирајте на увиђају на лицу места. Полиција је у обавези да обавести надлежну ветеринарску и инспекцију заштите животне средине. Можете позвати инспекцију заштите животне средине и непосредно. Неопходно је изнети следеће информације: ко пријављује налаз, шта се пријављује (налаз затрованог мамца и отроване заштићене врсте), где се налаз догодио (тачан опис места догађаја или места на коме ћете сачекати излазак полиције). У случају да нисте сигурни како да поступите, обавестите Покрајински завод за заштиту природе, а уколико се налаз догодио у заштићеном подручју, и управљача заштићеног подручја.

Контакти

Полиција
Тел. 192

Ветеринарска инспекција
Управе за ветерину Министарства пољопрivreде, шумарства и водопрivreде
СИВ 3, Омладинских бригада 1, Нови Београд
Тел. 011/ 2605-630
e-mail: s.celebicanin@minpolj.gov.rs
www.vet.minpolj.gov.rs

Инспекција заштите животне средине
Покрајинског Секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Булевар Михајла Пупина 6, 21000 Нови Сад
Тел. 021/423-791
e-mail: inspekcija.zastitasredine@vojvodina.gov.rs
www.ekourb.vojvodina.gov.rs

Покрајински завод за заштиту природе
Радничка 20а, фах 50, 21121 Нови Сад
Тел. 021/4896-301
e-mail: novi-sad@pzzp.rs
www.pzzp.rs

Белорепан (*Haliaeetus albicilla*)

СТОП ТРОВАЊУ ПТИЦА ГРАБЉИВИЦА!

Фото: Саша Прерадовић

Фото: Никола Даниловић

ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
Радничка 20а
21000 Нови Сад
www.pzzp.rs

Суфинансијер:
ГРАД НОВИ САД
Градска управа за заштиту животне средине
www.environovisad.org.rs

Велики број птица уине сваке године као последица тровања. Разлог је људски немар, непажња, незнање, злоупотреба и

КАРБОФУРАН

Иако је тровање мамцима одавно забрањено, у последње време, на несрећу, постало је уобичајена метода контроле „непожељних“ животиња. Најчешће се у ове сврхе употребљава препарат Фурадан, широко доступан инсектицид који саржи карбофуран. Неколико капи овог отрова може да убије скоро свако живо биће. Овај отров се злоупотребљава да би се убиле лисице, шакали или други месоједи. Птице грабљивице најчешће су успутне жртве. Постављање отровних мамаца, који су опасни и за људе, може да представља кривично дело. Успркос томе, још увек нико ко је у Србији злоупотребио Фурадан није осуђен за своје поступке.

Шта је карбофуран?

Карбофуран је карбамитни инсектицид. Препарати чија је основа карбофуран класификовани су као високо токсични. У Европској унији примена карбофурана забрањена је 2008, а забрањено је, осим његовог коришћења и промета такође и његово складиштење. Исто је урађено и у САД и у Канади.

Како карбофуран убија?

Карбофуран је неуротоксин, који блокира нерве, изазива парализу мишића и доводи до гушења. Високо је токсичан и ако се удише или нанесе преко коже. Врло мале дозе имају смртоносан ефекат неколико дана од тровања. Изазивају веома озбиљна оштећења здравља или чак смрт након неколико часова, док уношење већих количина отрова води у брзу смрт.

Тровање заштићених врста птица нагло је порасло у претходних неколико година

Број регистрованих случајева тровања карбофураном и откривених мамаца значајно је порастао у последњих десет година. Последице тровања постале су драстичне, посебно када је у питању број отрованих птица грабљивица. У Србији се гнезди око 115 парова белорепана, а током појединих година пронађено је до 10 јединки отрованих карбофураном. Нарочито су угрожени и: крсташ, мишар, гавран, еја мочварица, црна луња и остале птице које у исхрани користе, између осталог, лешеве животиња. Само мали број отрованих животиња бива пронађено и пријављено, па је тешко објективно проценити утицај отрова на животињске популације. Главна опасност састоји се у случајном и неселективном ефекту отрова. Отрују се како обичне тако и ретке врсте, често велики број њих око једног затрованог мамца. Секундарно тровање, када птица грабљивица бива отрована након што поједе другу животињу која је конзумирала отровани мамца, такође је опасно. Као мамци користе се делови мишића, црева или целе животиње. Проналажена су и пробушена и затрована јаја код којих је отвор затворен воском. Није могуће разликовати отровани мамца од неотрованог леша или његовог дела.

Код отрованих животиња не примећују се типични симптоми, осим код птица, код којих је типичан положај тела са viseћим крилима и главом, те згрченим канџама. Отроване животиње обично умиру нагло. Једини поуздани метод за потврђивање тровања је хемијски тест узорка мртве животиње.

Спречавање тровања

Пољопривредници! Ако користите инсектициде, избегавајте Фурадан. Његова токсичност и чињеница да представља опасност и по здравље људи, довољни су разлози да изаберете неки други препарат сличне ефикасности. Уколико ипак желите да користите Фурадан, будите обазриви и пре коришћења прочитајте упутство за употребу које је приложено уз свако паковање пестицида, те поступајте искључиво на основу њега. Третирани семенски материјал не остављајте на површини тла.

Ловци! Немојте тровати предаторе Фураданом, нити било којим другим отровом, из било којих разлога. То је противзаконито, а скоро је сигурно да ће бити фатално за животиње које не желите да отрујете.